

מאורות אל העבר

כח טבת תפ"ח | 11/01/1728

הכוזרי השני

הרב דוד ניטו נולד בשנת 1654 בוונציה למשפחה מצאצאי האנוסים. כדרכם של חכמי איטליה, במקביל ללימודיו התורניים השתלב בחוכמת הפילוסופיה והרפואה באוניברסיטאות המפוארות במדינה. בשנת 1701 נקרא לשמש כרבה של קהילת לונדון, ועמד בראשה קרוב לשלושה עשורים. בלונדון, התמודד הרב ניטו עם השתלבותם של האנוסים ששבו לכור מחצבתם בחיי הקהילה, ועם סוגיות שונות שהסעירו את העולם היהודי בימיו, בראשן הפולמוס סביב דעותיו של שפינוזה, וכן השבתאות וספיחיה. הרב ניטו נאלץ להתמודד לא פעם עם חברים בקהילתו ועם רבנים מרחבי העולם היהודי. בין השאר, האשימו אותו לשווא בתמיכה בדעותיו של שפינוזה (אשמה שממנה זיכו אותו חכמי הדור). כתב ספרים רבים כדי להסביר את עקרונות אמונת ישראל בדורו. ספרו הידוע ביותר הוא "מטה דן" שכונה "כוזרי שני". הספר נערך במתכונת דומה לדושיח הדמויוני שערך רבי יהודה הלוי, ועסק בעיקר בהוכחת אמיתות התורה שבעל פה. הוא נקרא בשם "מטה דן", גם כראשי התיבות של שם המחבר, וגם "כי הוא מטה דת ודין להכות על קודקוד הקראים". נפטר בלונדון בכ"ח בטבת תפ"ח (11.1.1728)

דיוקנו של הרב ניטו. ויקיפדיה, נחלת הכלל

מפת עולם

